

4.Sınıf Sosyal Bilgiler Konu Özetleri

Öğrenme Alanı : Küresel Bağlantılar
Konu : Dünya Farklılıklarıyla Güzel

Bireylerin kendilerine özgü ve biricik olmaları gibi dünya üzerindeki ülkeler de kendilerine özgü ve benzersizdir. Ülkeler özgün kimliklerini insanların kültürel özellikleriyle kazanırlar. Dilleri, bayrakları, geleneksel kıyafetleri, dinî inançları, bayramları, yemekleri, müzikleri, dansları, düğün ve cenaze törenleriyle diğer ülkelerden ayrılırlar. Ülkelere özgü kültür öğeleri içinde geleneksel kıyafetlerin ayrı bir yeri vardır.

Geleneksel kıyafetlerimiz kültürümüzün gösterişli maddi unsurlarındandır. Bu kıyafetler kadınıyla erkeğiyle yüzyıllar boyunca Türk insanı tarafından giyilmiştir. Günümüzde ise daha çok özel günlerde giymekte veya etnografya müzelerinde sergilenmektedir.

İskoçya'da sadece erkeklerin giydiği yöresel kıyafete "kilt" adı verilir. Kiltin yanında ceket, yelek uzun çorap ve küçük çanta kullanılır. Diğer ülkelerdeki geleneksel kıyafetler gibi kilt de yerini modern kıyafetlere bırakmıştır. İskoç erkekleri bu kıyafeti özel günlerde giymeye devam etmektedir.

Hintliler kıyafet olarak genellikle omuzlardan başlayıp ayaklara doğru sardıkları, Hindistan sarısı denilen dikişsiz kumaşları kullanırlar. Hintli erkeklerin kıyafetleri kadınların kıyafetlerine göre daha sadedir. Erkekler kıyafetlerinde renk olarak çoğunlukla krem rengini ve beyazı tercih ederler.

Ülkeler arasındaki farklılıklardan biri de mutfak kültürüdür. Mutfakta kullanılan araç gereçlerden yemek pişirme yöntemlerine, yemeğin nerede yendiğinden sofradaki hareketlere kadar pek çok şey mutfak kültürünü oluşturur.

Şili'de elle hiçbir şey yenmez, masadaki bütün yiyecekler için her zaman çatal bıçak kullanılır.

İngiltere'de yemek servisinin masada oturan kişinin solundan yapılması bir gelenektir. Bu ülkede sağdan servis yapmak görgüsüzlük sayılır.

Hindistan'da sol elle yemek yemek hatta tabağa bile sol elle dokunmak görgü kurallarına aykırı bir hareket olarak kabul edilir.

Ülkelerin mutfak kültürleri karşısında yabancılık çekebiliriz. Örneğin eliyle yemek yiyen bir Arap ya da piring pilavını çubuklarla ağzına götüren bir Uzak Doğulu bize tuhaf gelebilir.

Bu manzaraları gördüğümüzde "Rahat rahat kaşıkla yemek varken neden böyle yiyorlar?" diye sorabiliriz. Ancak böyle sorular sormak yerine bu yeme şeklinin insanlığın kültürel mirasının bir parçası olduğunu düşünüp o kültürlere saygı duymalıyız. Elle veya çubukla yemeye çocukluğunda alışmış bir insana bunun zor gelmeyeceğini bilmeliyiz. Bizim yeme kültürümüzdeki bazı hareketlerin de başkalarına tuhaf gelebileceğini düşünmeliyiz.

Kıyafetler ve mutfak kültürleri gibi insanlar arasındaki ilişkiler de ülkeden ülkeye farklılıklar gösterir.

Tayland

Taylandlılar selamlaşırken avuç içlerini birleştirir ve baş parmaklarını çenelerine doğru yaklaşıtırlar. Bu arada diğer parmak uçları alınlarına değecek şekilde başlarını öne doğru eğler.

Çin

Çin'in Tibet bölgesinde karşılıklı olarak dil çıkarmak oldukça kibar bir selamlaşmadır.

Ülkeler arasındaki farklılıklar ayrışma, dayatma ve çatışma nedeni değil birer zenginlik kaynağı ve ilerleme aracı olarak görülmelidir. İnsan kendisinden farklı olana saygılı olursa karşısındaki de ona saygı duyar. Aksi hâlde aynı karşılığı alır ve karşılıklı saygı yerini çatışmaya bırakır. Bu nedenle daha yaşanabilir bir dünya için insanlar birbirlerinin doğuştan gelen farklılıklarına saygılı olmalıdır. Farklılıklara saygı gösterildiği ölçüde insanlar arasındaki düşmanlık duyguları ve ön yargılar ortadan kalkar. Böylece barışın ve sevginin hâkim olduğu, insan onurunu yücelten bir dünya kurulur.